

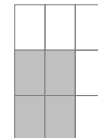
IMA LI SRBIJA ALTERNATIVU ZA EVROPSKU UNIJU?

Mrka kapa bez Evrope

Ipak, treba iskoristiti i mogućnosti koje nude Arapi, Rusi, Kinezi ili Indusi jer su to zemlje koje danas imaju višak kapitala

VEĆITA ŠANSА Poljoprivredа
je oblast koja i evropske i druge
investitore najviše interesuje

tekst: SLAĐANA VUKAŠINOVIĆ

Eventualni zastoj u političkim pregovorima sa Evropskom unijom neće ugroziti planirani priliv novca iz evropskih fondova u Srbiju, ali treba tražiti i alternativna rešenja koja bi pomogla razvoju srpske privrede. Zato Vlada Srbije pokušava da privuče investitore i sa drugih kontinenata, tvrdi Bojana Todorović, pomoćnik ministra spoljne i unutrašnje trgovine.

Mirne vode

- EU je naš najveći spoljnotrgovinski partner i oko 60 odsto razmene imamo sa zemljama članicama Unije, odakle dolaze i najveće investicije, a pre svega iz Nemačke i Italije. Ne treba zbog političkih zastoja u pregovorima sa Prištinom da dovodimo u pitanje bilateralne odnose sa zemljama EU. I pod sankcijama smo saradivali sa tim zemljama i zato ne treba sejati pesimizam da će politički razlozi ugroziti priliv iz fondova EU. S druge strane, ne treba se odreći ni drugih tržišta, pa se zato i od pregovora sa Emiratima očekuju mnogi benefiti, posebno u poljoprivredi. Ne treba zaboraviti ni tržište Rusije i Turske, sa kojima imamo potpisane i posebne spo-

Najveće investicije u Srbiji od 2001.

Italija	1,99	Grčka	1,23
Austrija	1,96	Nemačka	1,1
Norveška	1,6	Rusija	1,24
Belgija	1,48	SAD	1,05

* u milijardama evra
Izvor: NALED

Trgovinska razmena Srbije i sveta

EU	56	Turska	2
CEFTA	17	SAD	1
Rusija	10	Ostali	9
Kina	4		

* u procentima

Izvor: Kancelarija za evropske integracije

razume o trgovini - kaže Todorović, i dodaje da je poljoprivreda oblast koja i evropske i druge investitore najviše interesuje.

- Mnogi su skloni da tvrde da su SSP i prelazni trgovinski sporazum najviše nevolje zadali poljoprivredi, međutim Srbija je ostvarila suficit od 500 miliona evra u razmeni sa EU. Mnogi poljoprivredni proizvodi su carinski zaštićeni i to ne može da poremeti ni zastoj pregovora sa Prištinom - kaže Todorović.

Loš signal

Stojan Stamenković, koordinator istraživačkog projekta MAT pri Ekonomskom institutu, upozorava, međutim, da se ne treba zavaravati da se definitivni prekid pregovora ne bi odrazio na ekonomiju.

- Naprotiv, stvari bi mogle da postanu teške. Ne znamo u tom slučaju kakav bi bio odnos Međunarodnog monetarnog fonda, Svetske banke i drugih među-

narodnih finansijskih institucija prema problemima srpske ekonomije. Dobro je što Srbija uspostavlja ekonomsku saradnju sa drugim zemljama kao što su Ujedinjeni Arapski Emirati, ali je nemoguće da neka zemlja u relativno kratkom roku usmeri svoju ekonomiju na drugu stranu sveta - tvrdi Stamenković.

Ekonomista Zoran Popov kaže da bi eventualno zatvaranje finansijskih slavina prema Srbiji imalo negativne efekte i na samu Evropu.

- Sigurno bi došlo do velikog migracionog talasa ka Evropi, a to u uslovima krize ne odgovara razvijenim zemljama EU. Naravno, novac treba tražiti i među drugim državama jer ih i Evropa traži van svojih granica. Zato treba iskoristiti mogućnosti koje nude Arapi, Rusi, Kinezi ili Indusi jer su to zemlje koje danas imaju višak kapitala - kaže za Naše novine Popov.